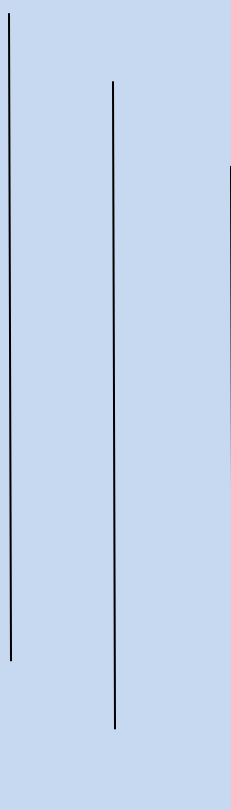

पैयूँ गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री याम कुमारी रानाज्यूले
बाह्रौँ गाउँसभामा प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट वक्तव्य
(२०८०/०३/०८)

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु, कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीहरु र सञ्चारकर्मी मित्रहरु,

- १ पैयूँ गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकका हैसियतले यस गरिमामय सभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरव महसुस गरेको छु।
- २ लोकतन्त्र प्राप्ति लामो सङ्घर्ष एवं आन्दोलनका क्रममा आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान दिनुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै विभिन्न आन्दोलनका क्रममा घाइते, बेपत्ता नागरिकप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु।

सभाध्यक्षज्यू,

अब म चालु आर्थिक वर्षका मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु संक्षिप्तमा प्रस्तुत गर्दछु।

- ३ साविक हुवास स्वास्थ्य चौकीलाई थप सुविधासम्पन्न बनाउन स्वास्थ्य चिकित्सकको व्यवस्था गरी १० शैयाको अस्पताल स्तरोन्नति गरी पैयूँ आधारभूत अस्पतालका रूपमा सेवा प्रारम्भ भइसकेको छ।
- ४ पालिकाको केन्द्रमा रहेको जनसेवा संस्कृत मा.वि. मा नेपाली र अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन प्रारम्भ गरिएको छ। जनप्रतिनिधि, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी, शिक्षक, अभिभावक संघका पदाधिकारी र सरकारी कर्मचारीका सन्ततिहरुलाई सामुदायिक विद्यालयमा पठनपाठन गराउने व्यवस्था कार्यान्वयनमा आएको छ।
- ५ सबै बाल शिक्षा र एक कक्षाबीचमा के.जी. कक्षा थप गरी कक्षा १ देखि ५ कक्षासम्म अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।
- ६ गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन साथै ३ र ६ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
- ७ गाउँपालिकाको मुख्य बजार केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्न मर्दीखोला पुरानो बजार सडक स्तरोन्नति गरिएको छ भने अन्य स्थानमा ढल व्यवस्थापनको काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
- ८ गाउँपालिकाका महत्वपूर्ण सडकहरुमध्ये बालाकोट- सितले -साधने सडक र चिसापानी- छहरे सडकको स्तरोन्नति कार्य सम्पन्न भएको छ।
- ९ धानवाली पकेट कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं. १ देखि ७ सम्मका विभिन्न ८ वटा समूह, सहकारी र फर्महरु छनौट गरी धानको बीउ वितरण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।
- १० किसान पहिचानका लागि किसान सूचीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ, जसमा १९ सय घरधुरी सूचीकृत भएका छन्।
- ११ माटो परीक्षण शिविर कार्यक्रमसमेत सम्पन्न भएको छ।
- १२ लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत नयाँ तथा पुराना गरी जम्मा ३१८ जना उद्यमीहरुलाई विभिन्न व्यावसायिक तालिम दिई ५५ जनालाई प्रविधि हस्तान्तरण गरिएको छ जसबाट उद्यमशीलताको विकास भई स्थानीय रोजगारीलाई समेत टेवा पुऱ्याएको छ।
- १३ बढ्दो बजारीकरणबाट उत्पन्न हुने फोहोरमैला व्यवस्थापनको दीर्घकालीन समाधान गर्न वडा नं. ५ मा ल्याण्डफिल्ड साइट निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
- १४ वडास्तरीय मेलमिलाप कर्ता छनौट भई आधारभूत तालिम दिइएको छ जसबाट स्थानीय स्तरमा रहेका विभिन्न असमझदारीहरुलाई समाधान गरी स्थानीयबासीहरुबीच मेलमिलाप र सौहार्द्रपूर्ण वातावरण कायम गर्ने अपेक्षा राखिएको छ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरु, दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य र उद्देश्य प्रस्तुत गर्दछु।

- १५ नेपालको संविधान, २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक आवधिक योजनाले परिलक्षित गरेका विषयहरु, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ (परिमार्जित), राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन, पैयूँ गाउँपालिकाको १५ वर्षे गुरुोजनाको मार्गदर्शन र सर्वपक्षीय सुझावलाई समेत आधार लिएको छु।
- १६ "आधुनिक कृषि, प्रविधि, पर्यटन र पूर्वाधार - पैयूँबासीको समृद्धिको आधार" दीर्घकालीन सोच राखी दिगो, एकीकृत र सन्तुलित विकासका माध्यमबाट स्थानीय जनताहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेटको लक्ष्य रहेको छ।

- १७ दिगो र उत्थानशील पूर्वाधारको निर्माण गर्नु, शिक्षा र स्वास्थ्यको गुणस्तर वृद्धि गर्नु रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्नु, आधुनिकीकरणसहितको कृषि र पशुपालन तथा जडिबुटी उत्पादन, संरक्षण तथा बजारीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्नु, बजेटको मुख्य उद्देश्य रहेको छ।

सभाध्यक्षज्यू

अब म आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट हुने उपलब्धिलाई छोटकरीमा प्रस्तुत गर्दछु।

- १८ स्वास्थ्य सेवामा नागरिकहरूको विश्वास बढ्नेछ ।
 १९ शैक्षिक क्षेत्रको गुणस्तरमा थप सुधार आउनेछ ।
 २० व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालक कृषकहरूको संख्यामा उल्लेख्य वृद्धि भई कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भरता हुनेछ ।
 २१ सडक सञ्जालको स्तरोन्नति हुनेछ ।
 २२ स्थानीय बासिन्दाहरूको जीवनस्तरमा गुणात्मक परिवर्तन हुनेछ। विकास निर्माणमा स्थानीय जनताको रचनात्मक सहयोग र सहभागिता वृद्धि भई समग्र गाउँपालिकाको आर्थिक तथा सामाजिक स्वरूप समुन्नत हुने दिशातर्फ उन्मुख हुनेछ।

सभाध्यक्षज्यू

- २३ आगामी आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ का लागि वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम बाह्रौँ गाउँसभाबाट सर्वसम्मत स्वीकृत भइसकेको छ। उक्त नीति तथा कार्यक्रमले लक्षित गरेका क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकतामा राखी निम्नानुसारका योजनाहरूमा बजेट विनियोजन गरेको छु ।
 २४ कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि, उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन, चिस्यान केन्द्र व्यवस्थापन साथै पशुपालन प्रवर्द्धन र पशु स्वास्थ्य सेवाका लागि रु. ६० लाख विनियोजन गरेको छु ।
 २५ स्वास्थ्य सेवाका लागि गाउँपालिकाको तर्फबाट रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु जस मध्ये पैयूँ आधारभूत अस्पताल सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु भने विद्यालय स्वास्थ्य सेवा र उपाध्यक्षसँग गर्भवती र सुत्केरी सञ्चो बिसञ्चो कार्यक्रमका लागि रु. ९ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
 २६ गाउँपालिकाभित्रका अतिविपन्नजनका लागि जटिल प्रकृतिका रोगी विरामीको औषाधी उपचार सहायता लगायतका कार्यक्रमका लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 २७ ७ नं. वडामा बर्थिङ सेन्टर स्थापनाका लागि रु. १८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 २८ प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रका शिक्षिका र विद्यालय कर्मचारीहरूलाई चालु आर्थिक वर्षमा उपलब्ध गराइएको पारिश्रमिक निरन्तरताका लागि रु. ७६ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 २९ गाउँपालिकामा सञ्चालित पैयूँ बहुमुखी क्याम्पस र हुवास बहुमुखी क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि तथा पूर्वाधार स्तरोन्नतिका लागि अनुदानका रूपमा उपलब्ध गराउनका लागि रु. १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
 ३० जनसेवा संस्कृत मा.वि. मा विज्ञान सङ्काय सञ्चालन व्यवस्थापनका लागि रु. ४ लाख विनियोजन गरेको छु। साथै नमुना विद्यालय अनुदानका लागि रु. ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३१ युवा तथा खेलकुद र माथि उल्लिखित कार्यक्रम लगायत शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि तथा आवश्यक शैक्षिक गतिविधि सञ्चालन, व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकास्तरमा जम्मा रु. १ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३२ महिला बालबालिका जेष्ठ नागरिक तथा आपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको हकहित संरक्षण क्षमता विकास लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न महिला तथा बालबालिका शाखाका लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३३ स्थानीय न्यायिक समितिलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाउन रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३४ वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमका लागि लाखका दरले रु. ३ करोड ८५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३५ भौतिक पूर्वाधार लगायत अन्य क्षेत्रको मागमा आधारित योजना कार्यान्वयनका लागि रु. ८० लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३६ ५ नं. वडा कार्यालय भवन स्तरोन्नतिका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३७ पैयूँ - बालिङको सिमानामा पर्ने पियाखेतमा स्वागत प्रवेशद्वार निर्माणका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३८ सेती खोला चेक ड्याम निर्माणका लागि रु. ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ३९ गाउँपालिका क्षेत्रका जोखिमयुक्त रुख कटानका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
 ४० संघ तथा प्रदेश समपूरक योजनाका लागि रु. १ करोड ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।

- ४१ गाउँपालिका र वडा समेतको प्रशासनिक खर्चका लागि रु.५ करोड ८७ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ४२ संघ तथा प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरण भई आएका योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ४३ माथि उल्लिखित लगायतका आगामी आर्थिक वर्षमा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरूको सम्पूर्ण विवरण अनुसूचीहरूमा समावेश गरेको छु ।

समाध्यक्षज्यू,

- ४४ अब म आर्थिक वर्ष ०८०/८१ का लागि पैयूँ गाउँपालिकाको अनुमानित आय व्ययको विवरण पेस गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
- ४५ यस गाउँपालिकाका लागि आ.व.०८०/८१ का लागि जम्मा रु.४१ करोड ७२ लाख ८२ हजार ७ सयको अनुमानित आय पेस गरेको छु ।
- ४६ जसमध्ये नेपाल सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदानतर्फ रु.७ करोड ९७ लाख, सशर्त अनुदानतर्फ रु.२० करोड ७९ लाख, विशेष अनुदानतर्फ रु.२ करोड, समपूरक अनुदानतर्फ रु.८० लाख र राजश्व बाँडफाँड तर्फ रु.६ करोड २० लाख ४२ हजार ७ सय रहेको छ ।
- ४७ प्रदेश समानीकरण अनुदानतर्फ रु.९७ लाख ३६ हजार, सशर्त अनुदानतर्फ रु.५० लाख, समपूरक अनुदानतर्फ रु.६० लाख र राजश्व बाँडफाँड तर्फ रु.३२ लाख ४ हजार रहेको छ ।
- ४८ आन्तरिक आम्दानीतर्फ रु.५७ लाख र चालु वर्षमा रहने अनुमानित मौज्दाततर्फ रु.१ करोड रहेको छ ।

समाध्यक्षज्यू,

- ४९ यसै गरी म अब यस गाउँपालिकाको आ.व.०८०/८१ का लागि जम्मा रु.४१ करोड ७२ लाख ८२ हजार ७ सयको अनुमानित व्यय पेस गरेको छु । जसमध्ये संघ तथा प्रदेश सरकार समानीकरण अनुदान, राजश्व बाँडफाँड, आन्तरिक आय र अनुमानित मौज्दात गरी जम्मा रु. १७ करोड ३ लाख ८२ हजार ७ सय रहेको छ । संघीय र प्रदेशबाट हस्तान्तरण भई आउने व्यय बाहेक गाउँपालिका तर्फबाट व्यययोग्य बजेटको मात्र हिसाब गर्दा चालुतर्फ रु. ५ करोड ८७ लाख (३४.४५ प्रतिशत) र पुँजीगततर्फ रु.११ करोड १६ लाख ८२ हजार ७ सय (६५.५५ प्रतिशत) हुन आउँछ ।
- ५० स्थानीय सरकारले प्राप्त गरेका उपलब्धिहरूलाई समुन्नत बनाउँदै आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक सबै क्षेत्रको तीव्र विकास गरी आधुनिक कृषि प्रविधि पर्यटन र पूर्वाधार पैयूँबासीको समृद्धिको आधार भन्ने दीर्घकालीन लक्ष्य पूरा गर्ने अठोटका साथ आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको छु ।
- ५१ बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट समृद्ध पैयूँ स्थापित भई पैयूँबासीमा खुसी प्राप्ति हुँदै जानेछ ।
- ५२ प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सबै क्षेत्रबाट सहयोग प्राप्त हुने विश्वास गर्दछु ।
- ५३ अन्त्यमा, पैयूँको विकासमा योगदान पुऱ्याउने स्थानीय राजनैतिक दलहरू, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रहरूप्रति आभार प्रकट गर्दछु । आ-आफ्नो क्षेत्रबाट महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नुहुने राष्ट्रसेवक कर्मचारी, श्रमिक तथा श्रमजीवी, स्थानीय नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, पत्रकार/सञ्चारकर्मी तथा पैयूँबासी जनतालाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।
- धन्यवाद ।

यामकुमारी राना

उपाध्यक्ष